Nr 34.

Ankom till Riksdagens kansli den 12 april 1912 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående omföring i 1912 års räkenskaper af visst belopp från reservationsanslaget till flottans öfningar till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll.

(1:a Afd.)

Uti en till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (nr 39) af den 30 december 1911 har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att från det i riksstaten för år 1912 uppförda reservationsanslaget till flottans öfningar må i samma års räkenskaper till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll omföras ett belopp af 246,000 kronor, i syfte att möjliggöra bestridande under år 1912 från sistnämnda anslag af samtliga underhålls- samt ut- och afrustningskostnader för flottans fartyg.

Åberopade statsrådsprotokollet innehåller i detta ärende följande:

»Departementschefen, statsrådet Larsson, anhöll därefter att få underställa Kungl. Maj:ts pröfning frågan om reglerande af ut- och afrustningskostnaderna för flottans fartyg och därvid först lämna följande sammanfattade redogörelse för hvad sakkunniga för utredning rörande förenkling af marinens redovisningsväsende i den 12 oktober 1911 afgifvet betänkande yttrat och föreslagit i detta ämne.

De sakkunniga hafva till en början, under hänvisning till en af deras ordförande, statskommissarien Chr. L. Tenow, i den af honom den 20 april 1911 framlagda utredning angående reservationsanslaget till flottans öfningar lämnad redogörelse för hittills gällande bestämmelser i fråga om ut- och afrustningskostnaderna, uttalat, att af samma utredning framgått, att berörda bestämmelser visat sig allt annat än

tillfredsställande, samt att flere olika förslag framställts till förändringar därutinnan, utan att frågan därom funnit sin lösning.

Då det räkenskapssystem, som de sakkunniga föreslagit till genomförande inom marinen, bland annat, innebär, att samtliga kostnader för ett fartygs expedition skola i den mån sig göra låter redan i fartygets räkenskaper belasta vederbörliga riksstats- och räkenskapstitlar, hafva de sakkunniga upptagit frågan om ut- och afrustningskostnaderna till ingående behandling för att tillse, huru kostnadsfördelningen här skall kunna tekniskt ordnas. Vid öfvervägande af denna mera formella angelägenhet hafva de sakkunniga funnit det erforderligt att ingå jämväl på frågans reala innebörd för att tillse, huruvida icke en rationell lösning af själfva sakfrågan jämväl skulle leda till en eftersträfvansvärd förenkling i räkenskapen.

På sätt de sakkunniga erinra, återfinnas nu gällande bestämmelser rörande ut- och afrustningskostnader m. m. i nådigt bref den 7 mars 1890.

Enligt de till grund för detta bref liggande principer skola kostnaderna för fartygs underhåll, därest ej andra medel blifvit särskildt anvisade, bestridas af anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, medan såväl de under fartygs expedition förekommande utgifter för reparation af fartyget som äfven kostnaderna för fartygets ut- och afrustning skola bestridas af anslaget till flottans öfningar, därest icke andra medel blifvit särskildt anvisade. Den del af omförmälda kostnader, som sålunda faller på öfningsanslaget, skall sedermera efter särskilda grunder fördelas mellan detta anslag och anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar m. m.

Beträffande gränsen mellan underhållskostnader å ena sidan samt ut- och afrustningskostnader å den andra föreskrifver det nämnda nådiga brefvet följande:

Till fartygs *underhåll* räknas alla de arbeten, som äro erforderliga för fartygets försättande och bibehållande i det fullständiga och goda skick, att detsamma, när helst sådant ifrågakommer, må kunna utrustas för att utgå på expedition. Uti dessa arbeten inbegripas såväl den för bevarande af fartyget erforderliga dockning och den för bevarande af både fartyg och till detsamma hörande inventarier erforderliga målning, som äfven all efter slutad expedition ifrågakommande reparation af fartyg eller nyanskaffning eller reparation af fartygsinventarier, dock att nyanskaffning af inventarier i stället för sådana, som befinnas brista vid den efter fartygs afrustning skeende inventering, skall tillhöra afrustning och förty bestridas af samma medel som öfriga utgifter

för expeditionen. Till fartygs *utrustning* skola räknas dels alla för upplagdt fartygs förläggande i beredskap eller för fartygs förläggande från lägre grad af beredskap till högre eller för dess fullständiga utrustning erforderliga arbeten med fartygets klargöring och målning, dels ock sådan ändring eller anordning å fartyg eller inventarier eller sådan anskaffning af inventarier, som blifvit särskildt anbefalld för den expedition, som är i fråga. Fartygs *afrustning* skall anses omfatta ej blott fullrustadt fartygs förläggande i beredskap eller fartygs förläggande från högre grad af beredskap till lägre, utan äfven fartygets uppläggning, dock att den uppläggning af fartygs maskineri, som för dettas vård och iståndsättande verkställes efter fartygets afmönstring, skall anses tillhöra fartygets underhåll.

Slutligen föreskrifver det nådiga brefvet, att under fartygs expedition förekommande utgifter för reparation å fartyget eller nyanskaffning eller reparation af till fartyget hörande inventarier skola bestridas af anslaget till flottans öfningar.

Enligt hvad de sakkunniga meddela, hafva bestämmelserna i berörda nådiga bref i praktiken icke alltid erhållit en fullt enhetlig tillämpning inom flottan. I den utredning, som af marinförvaltningen och chefen för flottans stab verkställdes med anledning af öfningsanslagets öfverskridande år 1901, och hvars resultat framlades i skrifvelse till statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet den 23 februari 1906, redogöres för vissa bestämda fall af olika tolkning vid flottans båda stationer af gällande föreskrifter.

De sakkunniga hafva vidtagit en granskning för utrönande af hvilka arbeten, som ansetts utgöra ut- och afrustningsarbeten och förty blifvit tillgodosedda af expeditionsmedlen under rubriken ut- och afrustningskostnader. Denna granskning har, enligt de sakkunnigas mening, ytterligare bekräftat resultatet af den undersökning i fråga om ut- och afrustningskostnaderna, som framlades i den förut åberopade utredningen af den 20 april 1911 och hvilken utmynnade, bland annat, däri, att dessa kostnader visade högst betydliga variationer icke blott för likartade fartyg samtidigt på expedition under likartade omständigheter, utan äfven för ett och samma fartyg under olika expeditioner, samt att det vore nästan omöjligt att utfärda bestämmelser så detaljerade, att däraf för hvarje fall med full tydlighet framginge, hvilket anslag kostnaderna för ett arbete rätteligen borde påföras, så länge utgifterna för de arbeten, hvilka afsåge ut- och afrustning af fartyg, skulle påföras ett annat anslag än kostnaderna för öfriga på fartyget vidtagna arbeten.

I fråga om ut- och afrustningskostnadernas fördelning å fartygens olika expeditioner hafva de sakkunniga framhållit, att af de uppgifter, som från varfven lämnas till räkenskapskontoren rörande verkställda arbeten för ut- och afrustning, visserligen erhålles kännedom om, för hvilket fartygs räkning dagsverken blifvit gjorda och materialier förbrukade, men att det dock i flertalet fall är fullständigt omöjligt att bedöma, till hvilken expedition utgifterna i fråga äro att hänföra.

Då, såsom de sakkunniga påvisat, kostnader, som ett års expeditioner betingat, blifvit sammanförda med kostnader hänförliga till andra års, under det att en del kostnader, som rätteligen bort drabba årets expeditioner, kommit att betunga ett följande års samt hela summan fördelats å kalenderårets olika expeditioner med samma fartyg, har följden blifvit den, att expeditioner, som knappast gifvit anledning till någon utgift från varfvets sida, blifvit påförda ut- och afrustningskostnader till betydande belopp och tvärtom. Dessa belopp, som alltså kanske ej haft med expeditionen att skaffa, hafva sedermera undergått en minutiös fördelning mellan öfnings- och beväringsanslagen i proportion till antalet man gånger öfningsdagar för å ena sidan stammen och å andra sidan beväringen.

Det förslag till lösning af nu föreliggande fråga, som af sakkunniga — efter öfvervägande af olika alternativ — förordas, ansluter sig närmast till det, som af marinförvaltningen och chefen för flottans stab framlades i den förut berörda skrifvelsen af den 23 februari 1906. Detta förslag åsyftade, att alla kostnader för fartygs rustning till expedition, intill den dag expeditionen började, samt alla kostnader för fartygs afrustande och uppläggning efter slutad expedition skulle utgå af underhållsanslaget, därest icke för särskildt fall annorlunda förordnades. Om detta förslag modifieras därhän, att jämväl tidsbegränsningarna borttagas, på det att kostnader af samma natur alltid må komma att bestridas af samma anslag, anse sakkunniga detsamma innebära ett ordnande af denna angelägenhet på ett sätt, som erbjuder stora fördelar. Ett genomförande däraf — hvilket måste anses förutsätta, att underhållsanslaget förhöjes med ett visst, efter medeltalet af de under en följd af år från öfningsanslaget bestridda ut- och afrustningskostnaderna bestämdt belopp — skulle, enligt de sakkunnigas mening, onekligen ur räkenskaps- och förenklingssynpunkt kunna lifligt förordas, hvarjämte detsamma mest ansluter sig till det förfarande, som i detta hänseende användes inom de utländska mariner, om hvilkas räkenskapsväsende de sakkunniga sökt bilda sig en uppfattning.

Mot detta system kan väl, enligt hvad de sakkunniga yttra, erinras, att hur enkelt och tilltalande det än ter sig, skulle det kunna, under vissa omständigheter, något förminska den smidighet i afseende å öfningars anordnande, som den nu bestående ordningen onekligen innebär. Men denna omständighet synes de sakkunniga icke böra väcka alltför stora betänkligheter, då underhållsanslagets disposition ju kan lämpas efter de nya förhållandena och större uppmärksamhet otvifvelaktigt kan ägnas åt afvägningen af detsamma efter dess olika uppgifter.

De sakkunniga hafva ansett själffallet, att reparationer eller nyanskaffningar, som utföras ombord af personal tillhörande fartygets besättning, icke skola medföra några kostnader för underhållsanslaget, samt att, då fråga är om endast mindre lagningsarbeten, dessa kunna af fartygschefen företagas på öfningsanslagets bekostnad.

Sakkunniga hafva vidare ifrågasatt, att vissa grupper af utgifter, som endast tillfälligtvis ifrågakomma, borde aflyftas från varfvets medel i egentlig mening. Bland sådana utgifter möta först utgifter för större reparationer, som uppkommit på grund af grundstötning, kollision eller dylikt. De sakkunniga hafva i detta hänseende ifrågasatt, huruvida det icke vore lämpligt, att vid den fördelning af underhållsanslaget, som årligen äger rum, en viss summa reserverades för dylika större reparationer. Om denna summa för något år icke behöfde i sin helhet tagas i anspråk för sitt ändamål, syntes återstoden kunna reserveras för att tillsammans med eventuella behållningar under följande år bilda en fond, en slags försäkrings- eller reservfond, afsedd att användas till oförmodade reparationer.

Å sakkunnigas förslag i denna del har jag emellertid icke anledning att nu närmare ingå.

I själfva hufvudfrågan föreslå sålunda de sakkunniga, att samtliga kostnader för underhåll af flottans fartyg och båtar skola, därest ej andra medel blifvit särskildt anvisade, bestridas af anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, oberoende af om dessa kostnader uppstått före, under eller efter det fartygen varit på expedition.

Såsom redan antydts, förutsätter genomförandet af nu nämnda förslag, att anslaget till flottans nybyggnad och underhåll varder förstärkt med ett belopp, som motsvarar hvad hittills utgått från anslagen till flottans öfningar och till sjöbeväringens vapenöfningar under rubrik ut- och afrustningskostnad.

För att utreda hvilket belopp, som från de båda sistnämnda riksstatsanslagen bör till det förstnämnda anslaget öfverföras, hafva de sakkunniga ur räkenskaperna uttagit och i tabeller sammanställt de belopp,

som för hvarje särskildt fartyg blifvit upptagna såsom ut- och afrustningskostnader under åren 1906—1909. Enligt såmedelst verkställd beräkning har medeltalet af ut- och afrustningskostnaderna för de angifna åren uppgått till 246,160 kronor 92 öre, hvilken kostnad, likaledes efter medeltalsberäkning, fördelat sig med 154,689 kronor 83 öre på anslaget till flottans öfningar och med 91,064 kronor 35 öre på anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar m. m. De sakkunniga hafva fördenskull hemställt, att anslaget till flottans nybyggnad och underhåll må från och med 1913 ökas med först nämnda medeltalsbelopp, eller i jämnadt tal 246,000 kronor. Till denna sakkunnigas hemställan anhåller jag emellertid att få återkomma, då jag skall underställa Eders Kungl. Maj:ts pröfning frågan om reglerandet af utgifterna å riksstatens femte hufvudtitel för år 1913.

Då de sakkunniga förutsatt, att de nya bestämmelserna beträffande ut- och afrustningskostnadernas bestridande skola komma i tillämpning från och med 1912 års ingång, men riksstaten för år 1912 redan är fastställd, hafva de föreslagit, att för nästkommande år till underhållsanslaget omföres förut angifna belopp af 246,000 kronor från anslaget till flottans öfningar. Enär nämligen sakkunniga hemställt, att från och med 1912 års ingång öfningskostnaderna för sjöbeväringen skola i första hand bestridas af anslaget till flottans öfningar samt ersättning beredas samma anslag genom månatlig omföring från anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar m. m. med visst belopp, hvilket jämväl innesluter på beväringsanslaget belöpande andel i ut- och afrustningskostnaderna, hafva sakkunniga, under förutsättning af nu nämnda förslags antagande, ansett, att endast anslaget till flottans öfningar bör deltaga i den reglering för 1912, som nu är i fråga, och att sålunda hela öfverförandet bör ske från detta senare anslag.

Öfver de sakkunnigas betänkande hafva infordrade utlåtanden i förevarande ämne afgifvits af marinförvaltningen, chefen för marinstaben samt inspektören af flottans öfningar till sjöss.

Marinförvaltningen har därvid uttalat, att för så vidt i ut- och afrustningskostnader jämväl inbegrepes sådana, som föranleddes af under sjöexpedition verkställd reparation af fartyget eller nyanskaffning eller reparation af inventarier, ämbetsverket icke kunde understödja de sakkunnigas förslag. Ämbetsverket kunde nämligen icke finna det under några förhållanden vara riktigt, att fartygschef skulle äga besluta angående utgifter från underhållsanslaget, hvilket icke han utan varfschefen disponerade och bure ansvar för. Reparationer å fartyget eller

inventarieanskaffningar, som fartygschef ansåge behöfliga under expedition och hvilka icke kunde verkställas vid något af flottans varf, borde därför bekostas af fartygschefen med till hans förfogande stående medel af öfningsanslagen.

I öfrigt förklarade marinförvaltningen sig finna, att alla till fartygens ut- och afrustning hörande arbeten, som utfördes vid varfven eller genom deras försorg, lämpligen borde bekostas af underhållsanslaget, som för sådant ändamål borde förstärkas med tillsvidare det af de sakkunniga såsom behöfligt beräknade beloppet af 246,000 kronor.

Chefen för marinstaben och inspektören af flottans öfningar till sjöss hafva icke haft något att erinra mot de sakkunnigas förslag angående ut- och afrustningskostnadernas bestridande af underhållsanslaget; därvid emellertid chefen för marinstaben ansett, att från anslaget till flottans nybyggnad och underhåll jämväl borde bestridas sådana kostnader, som föranledas af underhåll af till skolor och beredskap i land utlämnad fartygs- och båtmateriel m. m., enär nämnda kostnader i stort sedt vore af samma natur som ut- och afrustningskostnaderna.

Att nu tillämpade system för bestridande af underhålls- samt ut- och afrustningskostnaderna för flottans flytande materiel är otillfredsställande, anser jag vara obestridligt.

Samtliga dessa kostnader hafva ju det gemensamt, att de tjäna till att hålla materielen i det skick, som med hänsyn till dess ändamål vid hvarje särskild tidpunkt erfordras, samt kunna därför med skäl sägas hafva i det hela taget likartad karaktär.

Att genom tillräckligt tydliga föreskrifter särdela dessa kostnader i nu antagna hufvudgrupper, underhållskostnader i inskränkt mening, å ena, samt ut- och afrustningskostnader, å andra sidan, blifver därför förenadt med afsevärda svårigheter. Och om sålunda hänförandet af en kostnad till den ena eller den andra gruppen redan, teoretiskt sedt, icke är lätt, tillkommer i praktiken, att de särskilda kostnadsgrupperna skola bestridas af olika anslag, för hvilka olika myndigheter närmast äro ansvariga, samt att dessa omständigheter, helt naturligt, äro egnade att gifva rum för divergerande tolkningar af utfärdade bestämmelser och för därmed sammanhängande meningsskiljaktigheter. Äfven från räkenskapssynpunkt är den nuvarande ordningen oläglig, då den nödvändiggör ett svårt och tidsödande arbete för fördelning af ut- och afrustningskostnaderna mellan de båda öfningsanslagen samt en vidlyftig bokföring.

Det synes mig därför icke kunna råda tvifvel om nyttan och lämpligheten af att i största möjliga utsträckning låta underhållskostnader i vidsträckt mening, således äfven innefattande hvad nu betecknas såsom ut- och afrustningskostnader, bestridas af ett och samma anslag; och kan då härför, helt naturligt, ej komma i fråga annat än anslaget till flottans nybyggnad och underhåll. Marinförvaltningen har icke kunnat förorda, att kostnader, som föranleddes af under sjöexpedition verkställd reparation af fartyg eller nyanskaffning eller reparation af inventarier, skulle belasta underhållsanslaget, då fartygschef vid sådant förhållande skulle komma att besluta utgifter från ett anslag, hvarför icke han utan varfschefen bure ansvar. Hvad ifrågavarande särskilda arbeten och anskaffningar under expedition beträffar, anser jag, att fartygschef eller vederbörande högre befälhafvare skall, där omständigheterna så medgifva, underställa fråga härom varfschefens afgörande, i hvilket fall äfven med marinförvaltningens nyssnämnda principiella uppfattning öfverensstämmer, att eventuell kostnad bör drabba underhållsanslaget. Men naturligen komma fall att inträffa, när på grund af vistelse å aflägsen ort eller förefintlig brådska eller dylikt varfschefs föreskrift icke utan olägenhet kan inhämtas, hvadan fartygschef eller högre befälhafvare måste medgifvas rätt att då å egen hand besluta en dylik reparation eller anskaffning. Dessa fall torde dock med säkerhet blifva begränsade till ett fåtal årligen, och jag anser icke, att åt dem kan tillmätas den betydelse, att med afseende å dem undantag bör göras från den enligt min mening riktiga hufvudprincipen om dylika kostnaders bestridande från underhållsanslaget. Visserligen skulle sålunda en befälhafvare medgifvas befogenhet att med utgift belasta ett anslag, som är ställdt till annan myndighets disposition, men dels måste, såsom nämndt, antagas, att dessa fall blifva endast få, och dels blir ju beslut i detta afseende underkastadt kontroll, bland annat, vid den tekniska revisionen inom marinförvaltningen.

I detta sammanhang vill jag dock framhålla, att smärre arbeten, som under expedition visa sig erforderliga för iståndsättande af uppkommen skada å fartyg eller inventariepersedel, böra, såvidt de äro af beskaffenhet att normalt kunna utföras af fartygsbesättningen, jämväl verkställas af fartygets egen personal. Då detta icke låter sig göra och sådant arbete icke heller lämpligen kan utföras å något af flottans varf, må, på sätt de sakkunniga äfven förordat, fartygschefen äga att låta i annan ordning verkställa detsamma, därvid kostnaden, liksom då arbetet utföres af besättningen, bör stanna å anslaget till flottans öfningar.

Hvad vidare angår chefens för marinstaben uttalande, att jämväl sådana kostnader, som föranledas af underhåll af till skolor och beredskap i land utlämnad fartygs- och båtmateriel m. m., böra bestridas af underhållsanslaget, anser jag detta böra följa af principen därom att underhålls- samt ut- och afrustningskostnader skola utgå af nämnda anslag.

På sätt framgår af det anförda, anser jag mig böra tillstyrka de sakkunnigas förslag i förevarande ämne; och gör jag detta så mycket hellre, som ett reglerande af här ifrågavarande angelägenhet på föreslaget sätt är en af förutsättningarna för ett fullständigt och, tekniskt sedt, ändamålsenligt genomförande af det förslag till ordnande af redovisningsväsendet ombord å flottans fartyg, som af de sakkunniga framlagts och af Eders Kungl. Maj:t den 8 innevarande månad antagits att tillämpas från och med 1912 års ingång. Härför erfordras nämligen, att kostnaderna för de å varfven utförda underhålls- samt ut- och afrustningsarbetena aflyftas från öfningsanslagen, som icke äro afsedda att af varfscheferna disponeras, och i stället påföras anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, som är varfvets speciella anslag. Ett sådant aflyftande är en betingelse för att ombord å fartygen månatligen skola kunna afföras de till expeditionsutgifter hänförliga, under månaden uppkomna kostnader.

Mot sakkunnigas beräkningar ifråga om det belopp, hvarmed anslaget till flottans nybyggnad och underhåll bör ökas, för att ut- och afrustningskostnaderna skola kunna af anslaget bestridas, har jag, i likhet med marinförvaltningen, intet att invända.

Hvad beträffar frågan om beredande af ersättning till underhållsanslaget under år 1912 anhåller jag få erinra, att genom nådigt bref den 15 innevarande månad föreskrifvits, att öfningskostnaden för sjöbeväringen från och med den 1 januari 1912 tillsvidare skall i första hand bestridas af anslaget till flottans öfningar samt att ersättning för nämnda kostnad skall beredas samma anslag genom omföring månatligen från anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar m. m. med belopp, som tillsvidare skall utgå efter en krona 86 öre per beväringsman och öfningsdag, hvilket sistnämnda belopp lagts till grund för beräkningen i gällande stat af sjöbeväringens öfningskostnad, inklusive därå belöpande andel i ut- och afrustningskostnaderna. För år 1912 är sålunda någon omföring af medel från anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar m. m. till anslaget till flottans nybyggnad och underhåll icke erforderlig.

Då riksstaten för år 1912 ju redan är fastställd, men sakkunnigas förslag i nu förevarande del bör vinna tillämpning med 1912 års in-

gång, anser jag, att framställning till Riksdagen bör göras om medgifvande att i 1912 års räkenskaper verkställa erforderlig omföring från anslaget till flottans öfningar till anslaget till flottans nybyggnad och underhåll. Skulle denna min åsikt vinna Eders Kungl. Maj:ts gillande, torde, på sätt jag i så fall afser att under nästföljande punkt i protokollet föreslå, marinförvaltningen böra anbefallas att, i afvaktan på Riksdagens beslut i ärendet, låta från en särskild undertitel under anslaget till flottans nybyggnad och underhåll afföra de kostnader för år 1912, hvilka under förutsättning af nyssnämnda omföring böra af samma anslag gäldas.»

Utskottets yttrande.

Kungl. Maj:t har i punkt 6 af statsverkspropositionens femte hufvudtitel föreslagit Riksdagen att i riksstaten för år 1913 till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll öfverföra dels från reservationsanslaget till flottans öfningar 155,000 kronor och dels från förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför 91,000 kronor, eller tillhopa 246,000 kronor.

I den nu ifrågavarande propositionen föreslår Kungl. Maj:t, att en öfverföring af enahanda belopp eller 246,000 kronor till reservationsanslaget för flottans nybyggnad och underhåll må för år 1912 göras från det i samma års riksstat uppförda reservationsanslaget till flottans öfningar.

Jämlikt kungl. bref den 15 december 1911 har föreskrifvits, att öfningskostnaden för sjöbeväringen från och med den 1 januari 1912 tillsvidare skall i första hand bestridas af anslaget till flottans öfningar samt att ersättning för nämnda kostnad skall beredas samma anslag genom omföring månatligen från anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar m. m. med belopp, som tillsvidare skall utgå efter en krona 86 öre per beväringsman och öfningsdag, hvilket sistnämnda belopp lagts till grund för beräkningen i gällande stat af sjöbeväringens öfningskostnad, inklusive därå belöpande andel i ut- och afrustningskostnaderna. Genom denna öfverföring från anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar till reservationsanslaget till flottans öfningar blir sålunda sistnämnda anslag åter godtgjordt för den del af ut- och afrustningskostnaden, som bör drabba beväringsanslaget.

Utskottet har i punkt 6:o) af sitt utlåtande nr 5 angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel tillstyrkt hvad Kungl. Maj:t i motsvarande fall föreslagit för år 1913 och får i enlighet härmed äfven tillstyrka den nu föreliggande propositionen.

Hvad beträffar fördelningen af de kostnader, som föranledas af under sjöexpedition verkställd reparation af fartyg eller nyanskaffning eller reparation af inventarier, har utskottet ansett sig sakna anledning att göra något uttalande, så mycket hellre som frågan om förenkling af redovisningsväsendet vid marinen för närvarande är under utredning.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må medgifva, att från det i riksstaten för år 1912 uppförda reservationsanslaget till flottans öfningar må i samma års räkenskaper till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll omföras ett belopp af 246,000 kronor, i syfte att möjliggöra bestridande under år 1912 från sistnämnda anslag af samtliga underhålls- samt ut- och afrustningskostnader för flottans fartyg.

Stockholm den 12 april 1912.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hafva närvarit: herrar *A. G. L. Billing, A. Ekman, S. H. Kvarnzelius,* grefve *F. Wachtmeister, O. Jonsson, A. N. Hahn,* friherre *J. T. Gripenstedt,* grefve *P. O. L. Klingspor, H. F. Lamm,* friherre *J. G. Beck-Friis, A. C. Lindblad, C. G. Ekman, H. H. K. Ericson, A. Wiklund, H. Andersson* i Skifarp, *F. W. Thorsson, P. Olsson, K. Starbäck, C. Persson, K. V. Rydén, J. A. Sjö, N. E. Lindberg, J. Ström* och *E. A. Nilson.*